

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ ΗΡΘΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΦΟΡΤΩΜΕΝΟΣ ΜΕ ΩΡΑΙΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Γιώργο, γειά σου.

Είπαμε να μιλάμε για τα παλιά, τις εμπειρίες και τις αναμνήσεις από το χτες, αλλά μπορείς να παραβλέψεις την Ημέρα της Μητέρας; Κι ύστερα που θα βρεις τις καλύτερες μνήμες από την αγκαλιά της μάνας; Από τα πρώτα, τα πιο παλιά που θυμάσαι, εκείνα τα «εξ απαλών ονύχων» που λένε. Τότε που σε είχε άρει ο ύπνος στην αγκαλιά της, κι ένιωθες εκείνη την αγκαλιά το πιο άνετο κρεβάτι! Κι εκείνα τα παιχνίδια στα πρώτα βήματα. Από το πρώτο γλέντι νομίζω ήτανε όταν σε κράταγε από τα χεράκια και σου τραγούδαγε «νε, νε, νέ και κο, κο κό - πάει ο γιόκας μου σχολειό - με κουλούρα και με αυγό και με τη σάκα στο πλευρό» και σήκωνες το ένα πόδι από δω, το άλλο από εκεί... Νομίζω αυτό ήτανε ο πρώτος χορός, υποτυπώδης χορός, υποκατάστατο χορού. Δεν νομίζεις;

Πες μου ποιες μπορεί να είναι καλύτερες αναμνήσεις απ' αυτές; Και εκείνη η μάνα, σ' όλη τη μετέπειτα ζωή, προστάτης κι υπρέτης και σύμβουλος και υπερασπιστής.

Και κάποια μέρα την αφήσαμε με τον πόνο της να γίνεται ευχές και προσευχές. Το δέχτηκε καρτερικά, στωικά, ας λάμπει ο ήλιος κι ας λάμπει στα βουνά, αφού ήταν το καλύτερο για μας.

Κι ερχόμαστε εδώ στην άλλη μάνα, την ηρωίδα του ξενιτεμού. Το είπαμε το μπράβο μας πολλές φορές, την υμνήσαμε άλλες τόσες, σήμερα έχει την τιμητική θέση σ' όλες τις οικογένειες, όπως κι η δική μας που έχει φύγει από καιρό, στη σκέψη μας και στην καρδιά μας. Δεν θέλω να γράψω στομφώδη λόγια για την ατέρμονη κι ακατάλυτη αγάπη της μάνας. Θα σου πω μια ιστορία, για μια οικογένεια που την έζησα από κοντά και που σκιαγραφεί πολλές από τις δικές μας, τις γυναίκες δίπλα μας, κοντά μας. Την πλειοψηφία της ξενιτεμένης Ελληνίδας.

Η Ντίνα που μπορεί να είναι και Κατίνα, Ασημίνα, Κατερίνα, ήρθε στην Αυστραλία με τρία μικρά παιδιά. Ο Αριστείδης είχε έρθει πριν στον αδερφό. Δεν είχε πολλά χρόνια αλλά είχε δουλέψει σκληρά, είχε στερηθεί τα πάντα μάζεψε την προκαταβολή για ένα παλιόσπιτο, πολύ μικρό κάπου στα στενά του Νιούταουν για να βάλει μέσα την οικογένεια, πού να πάει με τρία παιδιά. Και σήκωσαν κι οι δύο τα μανίκια να το ξεπληρώσουν. Ήταν οι καιροί που τα σελάνια είχαν αξία και μπορούσες με μια μικρή προκαταβολή να σπιτωθείς.

Δουλειά λοιπόν το ζευγάρι και μέτρο

και οικονομία σε όλα. Κι η Μητέρα και μεροκάματο και σπίτι και παιδιά. Εκεί η προσφορά της γυναίκας πολύτιμη και αξιοθαύμαστη κι η αντοχή και η αυταπάραση μεγάλη. Και η ζωή της οικογένειας μειωμένη και τα παιδιά με την προστασία και την αγάπη των γονιών.

Και τα χρόνια περνούσαν και τα παιδιά μεγάλωναν και σπούδαζαν, ότι θέλουν κι ότι έχουν ανάγκη. Και πήραν και σπίτι καλό. Και κάποια μέρα η Μαργαρίτα βγήκε δικηγόρος! Κι η άλλη στην Τράπεζα κι ο γιος αντιπρόσωπος εταιρίας, έγινε διευθυντής. Κι η Μαργαρίτα έγινε και barister, ανώτερος δικηγόρος κι η Ντίνα αναρωτιόταν, «Τα δικά μου παιδιά τέτοια τύχη;» Δεν ήταν τύχη, ήταν η δική της φροντίδα κι αφοσίωση.

Και στη γιορτή της μητέρας τα παιδιά έκαναν δώρο στη μητέρα καινούριο πλυντήριο, που δεν το χρειαζόταν αλλά της είπαν «πάλιωσε». Τώρα είναι μόνοι στο ωραίο τους σπίτι που δεν είναι εντυπωσιακό, αλλά άνετο και καλό. Μόνοι αλλά ποτέ μοναχοί. Τα παιδιά και τα εγγόνια πάνε κι έρχονται και σε κείνο το σπίτι βασιλεύει η αγάπη και η ομόνοια. Κάνει εντύπωση η αγάπη και η συνεννόηση ανάμεσα στο αντρόγυνο και το δέσιμο της οικογένειας γενικά. Και εκείνο που έχω διαπιστώσει, Γιώργο, είναι ο ρόλος της γυναίκας. Γιατί αυτή η καλότυχη οικογένεια είναι εργο της μάνας. Και το σημαντικό η όλη της ενασχόληση με την οικογένεια. Όχι με διαταγές και αξιώσεις αλλά με την συμπάραση και το παράδειγμα.

Πόσες ελληνικές οικογένειες που ζουνε έτσι και που στην ουσία είναι έργο της μητέρας. Αυτής της απλής κοπέλας του χτες που αποδείχτηκε άξια και αντάξια κάθε τιμής κι αναγνώρισης. Η ημέρα της μητέρας, γιορτή ανθρώπινη και πανανθρώπινη! Τιμή στη μητέρα, στην κάθε μητέρα και δυο φορές τιμή κι αγάπη στις δικές μας γυναίκες της ξενιτιάς. Τους εύχομαι να χαίρονται τα παιδιά και τα εγγόνια τους και

να τις χαίρονται κι αυτοί.

Και για τις δικές μας, Γιώργο μου, που έφυγαν πια, ένα κερί και μια ευγνώμονα σκέψη.

ΟΡΦΑΝΕΜΑ

Το ξερα πως θα φύγεις, το περίμενα κι ετοίμαζα καρδιά και σκέψη για να το δεχτούν.

Όμως σαν ήρθε η ώρα απλώθηκε τριγύρω ένα κενό...

Τίποτα βέβαια δεν άλλαξε στην κάθε μέρα, στη ζωή.

Να, εκείνος ο κόμπος στο λαιμό κι εκείνο το παιδί που κλαίει μέσα μου ορφανεμένο.

Γρηγόρης

ΑΠΙΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη,

Πάλι θα συμφωνήσω με τα γραπτά σου, καλέ φίλε, γιατί πολλά χρόνια αναφέρομαι στον τεράστιο ρόλο της ξενιτεμένης Ελληνίδας, που ακόμη δεν έχει αναγνωριστεί η προσφορά της από την αντροκρατούμενη παροικία. Προ πολλού έχω γράψει ότι στην Ελλάδα θα πρέπει να στήσουν άγαλμα γι' αυτή την ηρωίδα, αλλά με την ευκαιρία αναδημοσιεύω περίληψη άρθρου της φίλης μας, καθηγήτριας Συνταγματικού Δικαίου, Νίκης Καλτσόγια, που γράφτηκε το 2001 με τίτλο «Η δύναμη των συμβόλων»:

«Στις 8 Μαρτίου φέτος (2001), παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, η Ελληνική Βουλή, σε ειδική συνεδρίασή της, τίμησε την απόδημη ελληνίδα... Η πρόταση συζητήθηκε στην Επιτροπή Αποδήμου Ελληνισμού στις 2 Φεβρουαρίου. Στη συνεδρίαση είχε κληθεί η Πρόεδρος του Δικτύου Αποδήμων Ελληνίδων του Συμβουλίου Αποδήμου Ελληνισμού, κ. Άννα Κοντούλη, η οποία υποστήριξε την πρόταση με πολύ θέρμη και σοβαρά επιχειρήματα. Αναφέρω κάτι από τα πιο χαρακτηριστικά επιχειρήματα απ' όσα παρέθεσε, όπως έχουν γραφεί στα πρακτικά της

συνεδρίασης της Επιτροπής αυτής: «... στην ξένη γη, ζώντας κάτω από αντίξοες και πολλές φορές απάνθρωπες συνθήκες, κράτησε μέσα της σαν φυλακτό, την Ελλάδα. Φύλαξε μέσα της, σαν κάμπερ, τα ήθη κι' έθιμά της... μάθαινε με πείσμα στα παιδιά της την ελληνική γλώσσα, όσο και όπως την ήξερε η ίδια, και φύτευε βαθιά μέσα τους την ιστορία, τη θρησκεία, τα ήθη και τις παραδόσεις της Πατρίδας. Ανέφερε μια πραγματική ιστορία Ελληνίδας μάνας: Δίδασκε στα τρία παιδιά της την ελληνική γλώσσα. Τους έδινε να διαβάσουν ελληνικά περιοδικά που είχε φέρει από την Ελλάδα. Τους μάθαινε τα δημοτικά τραγούδια και τους δημοτικούς χορούς. Στα κορίτσια μάθαινε το κέντημα με ελληνικές παραδοσιακές βελονιές και νανουρίσματα, για να τα λένε και εκείνες στα παιδιά τους. Στο αγόρι, κάθε βράδυ, έδινε μια ελληνική σημαία και το έβαζε να κάνει πέντε γύρους γύρω από το τραπέζι με στρατιωτικό βήμα και να τραγουδάει το «περνάει ο στρατός της Ελλάδος φρουρός». Του έλεγε ότι όταν μεγαλώσει θα πάει στρατό στην Ελλάδα. Όλη η ψυχική της ήταν γεμάτη από Ελλάδα» Αυτές οι Ελληνίδες στήριξαν και κράτησαν τις ελληνικές κοινότητες.»

«Εκείνο που πράγματι ήταν πολύ πειστικό για τη μεγάλη συμβολή της απόδημης ελληνίδας στη συντήρηση της ελληνικής συνείδησης και των αξιών του πολιτισμού μας στους Έλληνες που ζουν σε ξένες πατρίδες ήταν η γλώσσα, η Εκκλησία, οι παραδόσεις και όποια σύμβολα πήρε μαζί της στον ξενιτεμό ή δημιούργησε η ίδια με ευτελή υλικά. Μύθοι, παραμύθια, τραγούδια και πάνω απ' όλα η Σημαία. Τίς η δύναμη των συμβόλων για όσους ζουν μακριά είναι πολύ μεγαλύτερη απ' όσο τη νιώθουμε εμείς εδώ σήμερα. Είναι ιστοί ζωοδότες. Δυνάμεις επιβίωσης και επιβίωσης μιας ταυτότητας, που μας δίνει με το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον ενός λαού, ενός πολιτισμού.»

Να προσθέσω, πως πριν μερικές μέρες πήγα ν' ακούσω την παρθενική ομιλία της νεοεκλεγείσας βουλευτή, Ελένης Πετεινού, στην Πολιτειακή Βουλή ΝΝΟ και ίσως πιο χαρούμενες από την ίδια ήταν η μητέρα της και οι δύο γιαγιάδες της που πραγματικά έλαμπαν από ευτυχία για την επιτυχία της κόρης και εγγονής. Αραγε, οι γιαγιάδες μπορούσαν να φανταστούν έστω τί ευτυχισμένες στιγμές θα τους χάριζε μια μέρα κάποιο εγγόνι τους; Γι' αυτό πρέπει να τιμήσουμε την ξενιτεμένη Ελληνίδα σύζυγο, μάνα και γιαγιά, «δυναμικό σύμβολο» η ίδια για όλους μας.